



**SISEMINISTEERIUM**  
Estonian Ministry of the Interior

Regionaalministri käskkiri

04.12.2013nr 1-4/199

Regionaalarengu programmidest eraldatud  
toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise  
kord

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31.05.2012 määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ paragrahvi 25 lõike 2 ja 17 alusel.

1. Käskkirja reguleerimisala

- 1.1. Käskkiri reguleerib regionaalarengu programmidest eraldatud toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisest teabe edastamise tingimusi ja korda.
- 1.2. Käskkiri kehtib järgmistele regionaalsetele toetusprogrammidele (edaspidi programm):
  - 1.2.1. kergliiklusteede toetuskeem;
  - 1.2.2. Peipsiveere programm;
  - 1.2.3. Setomaa arengu programm;
  - 1.2.4. väikesaarte programm;
  - 1.2.5. kohaliku omavalitsuse programm;
  - 1.2.6. Kihnu regionaalarengu programm.

2. Mõisted

- 2.1. Projekt – kui programmi tingimustes ei ole sätestatud teisiti, siis käsitletakse projektina kindla eesmärgi saavutamisele suunatud, ajas ja ruumis piiritletud ühekordset tegevust või tegevuste kogumit, mille elluviimiseks toetust taotletakse või kasutatakse.
- 2.2. Toetus – rahaline abi Eesti riigi eelarvelistest vahenditest projekti elluviimise toetamiseks.
- 2.3. Toetuse saaja – isik, asutus või muu ühendus, kellele on toetust antud.
- 2.4. Otsustaja – isik või asutus, kes on teinud otsuse rahuldada toetuse saaja toetuse taotlus.
  - 2.4.1 kergliiklusteede toetuskeemi, Peipsiveere programmi, Setomaa arengu programmi, väikesaarte programmi ja Kihnu regionaalarengu programmi puhul on otsustaja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Kohaliku omavalitsuse programmi puhul on otsustaja maavalitsus.

3. Dokumentide säilitamine

Kõiki toetuse tagasinõudmise, tagasimaksmise ning toetuse andmisel ja kasutamisel toimunud rikkumisega seotud dokumente tuleb toetuse saajal ja otsustajal säilitada raamatupidamise seaduse § 12s sätestatud tähtaja lõpuni.

#### 4. Toetuse tagasinõudmise alused

- 4.1. Otsustaja nõuab toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi, kui ilmneb, et toetust on kasutatud mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks.
- 4.2. Kui programmi tingimustes ei ole sätestatud teisiti, võib otsustaja toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui:
  - 4.2.1. ilmneb asjaolu, mille korral toetuse saamise taotlust ei oleks rahuldatud;
  - 4.2.2. toetust ei ole kasutatud ettenähtud korras ja tingimustel;
  - 4.2.3. toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus;
  - 4.2.4. ilmneb, et projekti eesmärgi saavutamiseks kavandatud tulemusi ei saavutata;
  - 4.2.5. toetuslepingu täitmise nõue toetuse kasutamisega kaasneva rikkumise lõpetamiseks, edasiste rikkumiste ärahoidmiseks ja rikkumiste tagajärgede kõrvaldamiseks on jäetud tähtpäevaks täitmata;
  - 4.2.6. projekti teostamise ajal on toetuse saaja andnud valeandmeid või andmeid varjanud;
  - 4.2.7. toetuse saaja ei ole täitnud toetuslepingus talle pandud kohustusi.
- 4.3. Punktis 4.2.3 nimetatud juhul nõutakse toetus tagasi likvideerimis- või pankrotimenetlust reguleerivate sätete alusel.
- 4.4. Juhul, kui toetuse saaja ei ole riigihangete seaduse (RHS) subjektina järginud riigihangete seaduses kehtestatud nõudeid, teavitab otsustaja sellest Rahandusministeeriumi, kes menetleb otsustaja poolt esitatud andmeid RHSi § 104 kohaselt.
  - 4.4.1 Otsustaja edastab üks kord kalendrikuu jooksul Rahandusministeeriumile järgnevad andmed: toetuse saaja andmed, toetuse allikas (programmi nimi), projekti nimi, hanke viitenumber (viitenumbri olemasolul), viide RHS-i paragrahvile, millist RHSis kehtestatud nõuet ei ole järgitud koos kirjeldusega, milles seisneb RHSi mittejärgmine.

#### 5. Toetuse tagasinõudmine

- 5.1. Toetuse tagasinõudmine otsustatakse kaalutusõiguse alusel 45 kalendripäeva jooksul, üle 100 000 euro suuruse tagasinõude puhul 90 kalendripäeva jooksul toetuse tagasinõudmise alustest teadasaamise päevast arvates. Põhjendatud juhtudel võib otsuse tegemise tähtaega mõistliku aja võrra pikendada, teavitades sellest toetuse saajat vähemalt 5 kalendripäeva enne toetuse tagasinõudmise otsuse langetamise tähtpäeva.
- 5.2. Võttes arvesse avalike vahendite säästliku kasutamise vajadust ja tagasinõudemenetlusele kuluvat ressursi, nõuab otsustaja toetuse tagasi, kui summa on üle 100 euro.
- 5.3. Toetuse tagasinõudmise või osalise tagasinõudmise otsus (edaspidi tagasinõudmise otsus) peab sisaldama järgmisi andmeid:
  - 5.3.1. otsustaja nimi;
  - 5.3.2. toetuse saaja nimi;
  - 5.3.3. projekti nimetus ja viide;
  - 5.3.4. tagasinõude faktiline ja õiguslik alus;
  - 5.3.5. tagasinõutava toetuse summa;
  - 5.3.6. mitteabikõblilikuks muutunud oma- ja/või kaasfinantseeringu kulude summa;
  - 5.3.7. tagasinõudmise otsuse täitmise tähtaeg;
  - 5.3.8. tagasimakse tegemiseks vajalikud rekvisiidid, sealhulgas konto number, kuhu toetuse tagasi peab kandma, ja saaja nimi;
  - 5.3.9. viivise määr ja selle arvutamise alused;

5.3.10. otsuse vaidlustamise võimalused;

5.3.11. tagasinõudmisega seotud muu oluline teave.

- 5.4. Kui toetuse tagasinõudmisel vähendatakse vastavalt punktile 9.2 toetuse saajale projekti raames veel väljamaksmata toetuse summat tagasinõude summa ulatuses, ei pea tagasinõudmise otsus sisaldama punktis 5.2.7 nimetatud andmeid.
- 5.5. Tagasinõudmise otsuse saadab otsustaja toetuse saajale digitaalallkirjaga e-posti teel, paludes kinnitust otsuse kättesaamise kohta kolme tööpäeva jooksul. Kui kinnitust ei ole kolme tööpäeva jooksul saadetud, väljastab otsustaja otsuse väljastusteatega tähtkirjaga.
- 5.6. Projekti eelarve väheneb tagasinõutava toetuse ja mitteabikõlblikuks muutunud omafinantseeringu kulude ulatuses vastavalt projekti kehtiva eelarve proportsioonile.
- 5.7. Tagasinõudmise otsuse võib teha vastavalt tsiviilseadustiku üldosa seadusele kolme aasta jooksul kohustuse rikkumisest.

## 6. Viivis

- 6.1. Kui toetuse saaja tagasinõudmise otsuses ettenähtud tähtpäevaks toetust ei tagasta, peab vastavalt toetuslepingule toetuse saaja maksma tagasimaksmisele kuuluva toetuse summa jäägilt viivist 0,1% iga toetuse tagasimaksmisega viivitatud kalendripäeva eest.

## 7. Toetuse tagasinõudmise alused

- 7.1. Juhul kui toetuse saaja ei taga toetuslepingus ettenähtud oma- või kaasfinantseeringut, vähendab otsustaja toetuse summat vastavalt projekti kehtivale eelarve proportsioonile.
- 7.2. Juhul, kui projekt viidi ellu eelarves ettenähtust väiksemate kuludega, tuleb projekti lõppedes otsustajale tagastada toetuse saajale välja makstud, kuid kasutamata jäänud toetuse osa.
- 7.3. Juhul kui toetuse saaja ei taga toetuslepingus nõutud tähtaja lõpuni projekti tulemusena loodud või soetatud vara säilimist ja avalikku kasutust taotluses ning toetuslepingus toodud eesmärkidel ja tingimustel või sooritab selle vara osas tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule või asutusele põhjendamatu eelisseisundi, vähendab otsustaja tegevuse või tegevuste kogumi toetuse summat proportsionaalselt ajaga, mille jooksul on alates projekti lõpptähtpäevast vara osas lepingu nõudeid rikutud.
- 7.4. Juhul kui toetuse saaja ei saavuta projekti eesmärke või saavutab projekti eesmärgid osaliselt, teeb otsustaja otsuse toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise ning toetuse tagasinõudmise määra kohta, kaalutledes otsuse tegemisel elluviidud tegevuste mõju eesmärgi saavutamisele. Otsustajal on kohustus valitud määra toetuse tagasinõudmise otsuses põhjendada.
- 7.5. Juhul kui ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või toetuse saaja on projekti teostamise ajal teadlikult esitanud valeandmeid või varjanud andmeid, on otsustajal õigus nõuda toetus tagasi täies ulatuses.

## 8. Protsendi alusel tagasinõudmine

- 8.1. Kui toetuse tagasinõudmise aluseks olevate asjaolude põhjal ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning selle tulemusena tekkinud kahju suurus ei ole võimalik hinnata või selle hindamine on ebamõistlikult aja- või ressursimahukas, nõuab otsustaja toetuse tagasi vastavalt punktides 8.2 kuni 8.4 sätestatud.
- 8.2. Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud teavitamise nõudeid ja nimetatud nõuete hilisem täitmine ei ole võimalik, nõuab otsustaja tagasi 5% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest, kuid mitte rohkem kui 1000 eurot.

- 8.3. Kui toetuse saaja ei võimalda otsustajal või programmi rakendamise seotud muu asutuse kontrollijal teostada kohapealset kontrolli, auditit ning järelevalvet, ei anna nõutud tähtpäevaks kontrollija käsutusse kõiki soovitud andmeid ja dokumente või takistab muul moel tahtlikult kontrollija tegevust, nõuab otsustaja tagasi 20% kuni 100% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest.
- 8.4. Kui ilmneb, et toetuse saaja on eiranud oma kohustusi või talle kehtestatud nõudeid ning punktides 8.2 ja 8.3 ei ole vastavale rikkumisele tagasinõude protsenti sätestatud, nõuab otsustaja tagasi alates 5% tegevustele või tegevuste kogumile eraldatud toetusest kuni 100% eraldatud toetusest.
- 8.5. Otsustajal on kohustus valitud tagasinõude määra toetuse tagasinõudmise otsuses põhjendada.

## 9. Toetuse tagasimaksmine

- 9.1. Toetuse saaja peab tagasinõutava toetuse tagasi maksuma 90 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates.
- 9.2. Kui toetuse saaja peab toetuse osaliselt tagasi maksuma, võib sama projekti raames, või muu toetatava projekti raames, järgnevalt väljamakstavat toetuse summat vähendada tagasi maksta jäänud summa ulatuses.
- 9.3. Kui toetuse saajalt ei ole võimalik toetust tagasi saada, otsustab edasise tegevuse otsustaja.

## 10. Toetuse tagasimaksmise ajatamine

- 10.1. Otsustaja võib põhjendatud juhtudel võimaldada toetuse tagasimaksmise ajatamist. Selleks peab toetuse saaja esitama otsustajale 30 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates või enne tagasinõudmise otsuse tegemist toetuse tagasimaksmise ajatamise põhjendatud taotluse (edaspidi ajatamise taotlus) koos tagasimaksmise ajakava, toetuse saaja finantsseisu kajastavate dokumentide ja edasise tegevuskavaga.
- 10.2. Otsustaja otsustab ajatamise taotluse rahuldamise või sellest keeldumise 30 kalendripäeva jooksul taotluse otsustaja dokumendihalduse süsteemis registreerimisest arvates, kaaludes igakülgset esitatud andmeid ja nõudes vajadusel tagasimakse kohta tagatist.
- 10.3. Ajatamise taotluse rahuldamine sätestatakse tagasinõudmise otsuses või selle muudatuses. Toetuse tagasimakseid võib ajatada kuni 12 kalendrikuuni tagasinõudmise otsuse või selles muudatuse tegemise päevast arvates. Vajadusel võib otsustaja kooskõlastatult Siseministeeriumiga määrata pikema tagasimakse aja.
- 10.4. Ajatamise taotluse rahuldamisest keeldumine sätestatakse sellekohases eraldi otsuses või tagasinõudmise otsuses. Ajatamise taotluse rahuldamisest keeldumise korral peab toetuse saaja toetuse tagasi maksuma tagasinõudmise otsuses sätestatud tähtpäevaks.
- 10.5. Punktis 10.3 nimetatud tagasinõudmise otsuse muudatus või punktis 10.4 nimetatud eraldi otsus saadetakse toetuse saajale 15 tööpäeva jooksul ajatamise taotluse kättesaamisest arvates.
- 10.6. Kui toetuse saaja ei tasu ajatamise korral osamakseid ettenähtud tähtaja jooksul ja nõutud summas, võib otsustaja kehtetuks tunnistada toetuse tagasimaksmise ajatamise ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagasimaksmist 90 kalendripäeva jooksul vastavasisulise otsuse kättesaamise päevast arvates.

## 11. Rakendussätted

11.1 Käskkirja rakendatakse kõigi punktis 1.2 nimetatud programmides avastatud rikkumiste osas, mille osas ei ole otsustaja käskkirja jõustumisest teadasaamise hetkel lõplikku otsust toetuse tagasinõudmise osas langetanud.

11.2 Käskkirja punkti 6 rakendatakse nende toetuste tagasinõudmisel, mille osas on toetusleping sõlmitud pärast käesoleva käskkirja jõustumist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siin Kiisler

Regionaalarengu programmidest eraldatud  
toetuse tagasinõudmise ja tagasimaksmise  
kord

1. [Tekst]

Riina Nurmsaar  
Regionaalarengu osakond, Euroopa territoriaalse koostöö büroo  
Nõunik  
[kuupäev]